

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಕಳೆದ 8 ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಮನ್ನ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾತು ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.— ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾತು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇವರು ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾತು ಎಂದರೆ ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೂಲ್ 334ರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಸಮಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಗಂಭೀರವಾದ ಪುಸ್ತಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.— ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೂಲ್ 334ರ ಕೆಳಗೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 7 ದಿನಗಳಿಂದ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಕದ್ದು ತಿರುಗಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ.— ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರೆಸ್ಸೀಜು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.— ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿ ನನ್ನಿಗೆ 7 ದಿನವಾಯಿತು. ನಿನಗೆ ಸಂಜೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಭೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ರೈತ ಮುಖಂಡರೊಡನೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು ಅಲೋಚಿಸಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಡಿ ನಿರಾಶೆ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆದ್ದಾರಿ ಬಂದಿಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಎಂದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರೋಣ.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.— ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು; ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ 8 ದಿನಗಳಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.— ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಲಿಖಿತವಾದ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರಬಾರದು ಎಂದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಿ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಅಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಈಗ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಗಂಭೀರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿ ನಮಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅವರು ಈಗ ತಾನೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕೊಡಿ.

ವಿಷಯ : (viii) ಮಂಗಳನ ಕಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ನಾಯಕ್.— ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊನ್ನಾವರ ಮತ್ತು ಮುಲ್ಕಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳನ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸ್ಥಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ

ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೂಡಲೇ ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ನರ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು).—

ತಾ|| 31-1-84ರಲ್ಲಿ 110 ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ತಗಲಿದ್ದು ಆ ವೈಕಿ 4 ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 66 ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊನ್ನಾವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 30 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಇದ್ದು 30 ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಮಂಗಳೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 15 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಜಾಗ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಂಕಿಯ ಪಾಹನವನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಬೇರೆ ಪಾಹನ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದೇನೂ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡು ತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಲಕರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಒಗ್ಗ ಈಗಾಗಲೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮರ್ಪಡ ನವಂಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜನಗಳ ವೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾನೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೇನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ ಆಗತೀದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.— ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ವರಾಹಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ ನವರದ್ದು; ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನೀವು 11 ಗಂಟೆ 2 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.— ಅದೂ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಳುವು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ವಯೋವೃದ್ಧರೂ ಆದ ಎಂ. ಸಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬದ್ಧು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ಅನ್ನ ಕೊಡದೆ ಒಣಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಇಷ್ಟೊಂದು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದವ ರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. Speaker.— Now, Sri Ramdev will call the attention of the Government regarding the murder of an aged woman near Malleswaram.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 17-1-84ರ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೇ ಶ್ವರಂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಳಿ ವೃದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಕೊಲೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಬಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿಯಮ 334ರಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಪಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಯೆಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶ ಬಂಧಿತ ರೈತರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ನನ್ನೆ ದಿವಸ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇವರನ್ನು ಬಂಧಿಸತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ವತಃ ಆಗುವ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ 6-8ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಕಸ್ಟಡಿಗೆ ರಿಮೈಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಕಸ್ಟಡಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಜಿಸ್ಟೇಟರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ನಬಾರ್ಡ್‌ನ ಚೇರ್ಮನ್‌ನವರು 31ನೇ ತಾರೀಖು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವವರಿದ್ದರು. ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಆತಂಕ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೆಲೆ, ಕಬ್ಬಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೆಲೆ, ಹತ್ತಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ ಏನೂ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಆಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ವಂಡಳಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮೂರು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಾದು ನೋಡೋಣ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಆಗತಕ್ಕ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯೆಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರು ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದಾಗ ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗದಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೈತರ ಹೋರಾಟ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೋಗ ಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡೋಣ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರು ಬರಲಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರು ಒಪ್ಪಲಿ, ಒಪ್ಪದಿರಲಿ ನೀವು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೂಚನೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಎಂಬುದು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಗೌರ್ನರ್ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಆಗಲೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದರು. ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಿಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಡ್ತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದುಡುಕಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾಳೆ ಇಡೀ ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಾಗದಂತೆ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೈತ ಸಂಘದವರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತ ಸಂಘದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ? 224 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳುತ್ತೀರಾ? ರೈತ ಸಂಘದವರು ಏನು ಏಳು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನನಗೆ ಮಾತು ಮಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ಯರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲ. ನಿಯಮ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಚಳುವಳಿ ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೈತ ಸಂಘದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ರೈತ ಸಂಘದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 10 ಸಾವಿರ ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುಡುಕಿ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಇಡೀ ರೈತರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅವಧಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಉದ್ದೇಶ. ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಸಮಯ ಉಂಟು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುನ್ನ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಲೇ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಏನಾದರೂ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಆದರೆ ಅದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತ ಸಂಘದವರು ಇದು ಆಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕಂಡೀಷನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಕಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಅಗತ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ? ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೊಬ್ಬರೇ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

Mr. Speaker.— I am concerned with the scope of rule 334. If you want to go on extending the debate, I don't permit and I shall not allow to do so.

ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 7 ದಿವಸ ನಡೆದು 8ನೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂರೂ ಮುಖ್ಯಾಲು ಕೋಟಿ ಜನ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಒಂದು ಇಂಚೂ ಕೂಡ ಮುಂದು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವೂ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾತುರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

Mr. Speaker.— What more the hon. Chief Minister can say?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(INTERRUPTION)

Mr. Speaker.— I shall not allow any further discussion

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನನ್ನ ದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ನಿಯಮ 334ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಸಹಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೂ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ವೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನಿನ್ನೆ ಹಾಗೂ ಮೊನ್ನೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ

ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಮಗೂ ಸಹಾ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಅವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಐದೂವರೆವರೆಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಲಿ; ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿ. ನಾವೂ ಸಹಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಿಯಮ 334ರ ಕೆಳಗೆ ಮಧ್ಯೆ ನಿಂತು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.— ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಇಂಚೂ ಸಹಾ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಅವರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸಲಹೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸೂಕ್ತ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದು? I cannot force the Chief Minister to reply in a particular way. I cannot put your language to the Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ರೈತ ವೀರೋಧಿ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ, ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸದನದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

(ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಯಮ 334ರ ಕೆಳಗೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.— ನನ್ನ ದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವ ಇದೆ. ತಾವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ನವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಇದು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೋದ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಇವರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರುವುದು ಸಹಜವೇ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.— ರಾಜ್ಯದ ತುಂಬಾ ಅನೇಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ Their seems to be some unseen hands in the movement — ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರದ್ದೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಫೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಕೊಡಾ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕ್ಸಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ? ಇವತ್ತು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಮ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ನಂತರ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಾ ಮೊದಲು.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾರ ಪರ ಇದ್ದಾರೆ? ಇವರು ರೈತರ ಪರ ಇದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಜಮೀನುದಾರರ ಪರ ಇದ್ದಾರೋ?

Mr. Speaker.— I say, there is no point of order.

6. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ

ವಿಷಯ : ಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ 72ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯ ಕೊಲೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮ್‌ದೇವ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 72